

Stockholm den 25 maj 2021

Remissvar: Förslag till förordning om stöd till energieffektivisering i flerbostadshus

Svenska Kyl & Värmepumpföreningen (SKVP) är branschorganisationen som samlar tillverkare, importörer, installatörer samt serviceföretag inom frys-, kyl- och värmepumpbranschen. Föreningen har ca 900 medlemsföretag, med ca 8 000 anställda. Årligen omsätter kyl- och värmepumpbranschen 15 miljarder kronor.

SKVP uppskattar möjligheten att få svara på ovan nämnd remiss.

SKVP tillstyrker att ett stöd till energieffektivisering i flerbostadshus införs.

SKVP tillstyrker att stöd endast ges till byggnader som har ett primärenergital som överstiger 100 kWh/m² och år.

SKVP tillstyrker att stöd endast ges om energieffektiviseringsåtgärden beräknas medföra att byggnadens energiprestanda förbättras med minst 20 procent.

Med tanke på det mindre lyckade utfallet av det tidigare renoveringsstödet (2016), anser SKVP att om detta stöd ska bli lyckat måste alla vägar till energieffektivisering ges möjlighet till stöd. I nuvarande utformning förhindras bland annat tekniska installationer så som värmepumpar genom begränsningen på installerad eleffekt.

SKVP avstyrker §11 i dess nuvarande lydelse. Vårt förslag är antingen att helt ta bort begränsningen i §11 alternativt att harmonisera stödet för energieffektivisering i flerbostadshus med Boverkets byggregler. Vi förespråkar starkt det senare alternativet.

I Promemorians skäl till förslaget skriver Regeringen: "Boverkets byggregler (Boverkets föreskrifter och allmänna råd [2011:6] med ändringar t.o.m. 2020:4), innehåller en begränsning för hur hög eleffekt som får installeras i en byggnad. Den installerade eleffekten för uppvärmning är den sammanlagda eleffekt som maximalt kan upptas av elektriska apparater för uppvärmning och tappvarmvattenproduktion. Syftet med begränsningen är att hushålla med el. Det föreslås att en sådan begränsning också kopplas till stödet för att inte effektbelastningen på elnätet ska öka till följd av att åtgärder genomförs. I det tidigare stödet till renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden sattes den maximala gräns för eleffekt som inte fick överskridas till 10 W/m² (A_{temp}). Den gränsen bedöms vara lämplig även för detta stöd."

Siffran 10 W/m², är den siffra som Boverket införde i BBR 16, som trädde i kraft 1 februari 2009. En fastighet som hade en större eleffekt än 10 W/m² för rumsuppvärmning och tappvarmvatten klassades som en elvärmad byggnad. Gränsen sattes enligt konsekvensutredningen vid just 10 W/m² för att en "vid så liten installerad eleffekt måste byggnaden normalt värmas med ett annat energislag". I promemorian skriver Regeringen att *stödet bör vara generellt även vad gäller valet av teknik*. Att införa en begränsning på 10 W/m², utesluter att energieffektiviseringen görs med hjälp av en värmepump.

Enligt SCBs statistik över bostadsyta i småhus så är medianvärdet för bostadsyta 110-120 m²/småhus. För att åskådliggöra hur lite en eleffekt på 10 W/m² är, så skulle det för mediansmåhuset innebära en installerad eleffekt på 1,2 kW. En vanlig vattenkokare, som de flesta har i sitt hushåll, kräver en effekt på 2 kW. Den maximala eleffekten som är förslagen i promemorian skulle med andra ord knappt räcka till en vattenkokare i vart annat småhus. För flerbostadshus är medianbostadsytan ännu mindre, 61-70 m². Här skulle den föreslagna effekten räcka till en vattenkokare i var tredje lägenhet.

Om istället SKVPs förslag skulle införas, dvs att harmonisera kraven med BBR, skulle regeringskansliets vilja att stödet skall vara teknikneutralt infrias. Bland annat skulle en värmepumpslösning kunna installeras i en del utav de stödberättigande fastigheterna. Vid en typisk installation i en större fastighet idag skulle inte en heltäckande värmepump installeras utan stödvärme i form av en elpanna eller fjärrvärme några få timmar under året. En heltäckande värmepump är en dyrare installation, men täcker även den extra effekt som skulle behövas under årets kallaste timmar.

En byggnads primärenergital är ett mått på hur bra dess energirelaterade egenskaper är. Då det är primärenergitalet som ska förbättras har det här tagits hänsyn till att det är el som driver värmepumpen. Det betyder att energieffektiviseringen, mätt i köpt energi, blir ännu större än de 20 % som är krav enligt förslaget. Detta på grund av att el har en högre viktningsfaktor än alternativa uppvärmningsformer som fjärrvärme och biobränsle. Det utesluter också att annat än de bästa produkterna används.

SKVP anser att det inte är rimligt att de äldre fastigheterna som omfattas av stödet, ska ha skarpare krav på installerad eleffekt än vad en nybyggd fastighet har. Som det står i promemorian så är syftet med effektbegränsningsregeln i BBR att hushålla med el. Vid en harmonisering med BBR skulle den installerade eleffekten för uppvärmning inte få överstiga $4,5 \text{ kW} + (0,025 + 0,02 \times (F_{\text{geo}} - 1)) \times (A_{\text{temp}} - 130)$ då A_{temp} är större än 130 m². Det skulle för ett flerbostadshus på 1000 m² i Stockholm innebära att den installerade eleffekten för uppvärmning inte får överstiga 26,25 W/m².

Den 18 maj släppte International Energy Agency (IEA) sin nya vägledning för hur världen ska nå nettonollutsläpp från energianvändning till 2050. Rapporten heter "Net Zero by 2050: a Roadmap for the Global Energy Sector", och är den första kompletta studien av hur övergången ska ske till ett globalt energisystem med nettonollutsläpp till 2050. Rapporten pekar ut värmepumpande teknik och effektiv kylteknik som nödvändiga för omställningen, och ett av de definierade nyckelmålen är att värmepumpande teknik ska täcka hälften av världens värmebehov till 2045.

Enligt EU-kommissionens: Powering a climate-neutral economy: An EU Strategy for Energy System Integration (8.7.2020), anses att elektrifiering av värmemarknaden kommer att spela en central roll för att nå klimatmålen. Bedömningen är dessutom att värmepumpar i bostadssektorn kommer behöva öka till 40 procent till 2030 och till mellan 50 och 70 procent till 2050.

Regeringens förslag på utformningen av energieffektiviseringsstödet går stick i stäv mot bedömningen som både IEA och EU gör centralt och motverkar utvecklingen mot hållbarhetsmålen.

Vänliga Hälsningar

Anne-Lee Bertenstam
Teknisk Expert
08-512 549 52
anne-lee.bertenstam@skvp.se

